

[Stærmose.]

alvorlige og vanskelige Opgaver og har i hele denne Situation et meget stærkt moralsk Krav paa et sagligt Medarbejderskab fra Rigsdagens Side. Jeg har lagt Mærke til et Udtryk fra de sidste Dages Indlæg, som skurrer noget i Ørerne, og som det er lidt ejendommeligt at skulde vænne sig til. Forskellige Ordførere har, maaske sig selv ubevidst, anvendt Udtrykket „saglig og politisk“ som om det var to Begreber, der her var Tale om. Det giver mig Anledning til en Bemærkning om, at Tiden efter vor Opfattelse er saa alvorlig, at vi næppe endnu har Raad til at tage os det Spillerum, som ligger bag ved denne Adskillelse mellem det saglige og det politiske.

Vi har nu paa et tidligt, efter vor Mening for tidligt, Tidspunkt af Efterkrigstiden faaet en Mindretalsregering, og det maa siges, at det er ikke Partiet Venstres Ansvar alene, at dette er Tilfældet, det er der adskillig flere Partier, der skal bære Ansvar for, og dette Ansvar maa nødvendigvis præge den Politik, der nu skal føres. Vi vil fra vor Side gaa ind under dette Ansvar og tage det som en Forpligtelse.

Jeg skal nu fremsætte nogle Synspunkter fra vor Side paa de politiske Opgaver, som vil melde sig.

Den højtærede Statsministers Programerklæring begyndte med nogle Udtalelser om Udenrigspolitikken, der var meget snævert begrænsede til den almindelige Bemærkning, at vi vilde opfylde de Forpligtelser, som hvilede paa os som Medlemsstat af De Forenede Nationers Organisation.

Der er nogle Bemærkninger om den almindelige udenrigspolitiske Situation, som jeg gerne i bred Almindelighed vil fremføre. Det er givet for enhver opmærksom Iagttagelse, at den Tid, vi er inde i nu, er en Efterkrigens Tid. Konflikter aftegner sig meget tydeligt for os, og det er klart, at det er Konflikter, som kun kan forstaas ud fra gammelkendte Begreber om Interessemodsetninger mellem Stormagter. Det er klart at se, hvordan der fra Østersøen og et Stykke ned i Balkan ligger et Omraade, der er Sovjetunionens Sikkerhedszone, og hvori der øves en Indflydelse af akkurat samme Art som den Indflydelse, der forsøgtes øvet navnlig fra fransk Side efter den første Verdenskrigs Afslutning.

Det er ogsaa givet, at der finder en Sikkerhedszonedannelse Sted i den østlige Del af Middelhavet, i Grækenland, i den nære Orient, Syrien, Libanon og i Iran, bag hvilke Interesseomraader, bag hvilke Sikkerhedszoner, vi har Storbritannien og U. S. A.

Og det er ogsaa klart for enhver, at dette Stormagtssikkerhedszonesystem, denne Indflydelse er ved at være udstrakt saa langt og er ved at være konsolideret i den Grad, at Konflikter mellem Parterne kan opstaa. Der har allerede vist sig Konflikter af en saadan Art, hvor de gamle Stormagtsprincipper med Interessessfærer eller, som det hedder med et mere moderne Udtryk, Sikkerhedszoner gør det berettiget at tale om Efterkrig i disse Maanedes.

Erkendelsen af disse Forhold maa naturligvis gøre, at de smaa Nationer besinder sig paa deres Stilling, at de bliver klar over, de endnu ikke kan være aktive Medarbejdere i en Opbygning, som ikke er begyndt. De Forenede Nationers Organisation — jeg har haft Lejlighed til at pege paa det ved en tidligere Lejlighed — er jo ikke kommet længere, end at vi maa nøjes med at konstatere det meget glædelige, at selve Dan- nelsen af De Forenede Nationers Organisation er en Sejr for Verden, ud fra den Betragtning, at den amerikanske Isolationisme er trængt tilbage. Det er det eneste, der er sket. Erkendelsen af disse Ting maa imidlertid ikke føre til nogen Lammelse af vor Varetagelse af vore Statsinteresser.

Det har været fremført, at disse Forhold skulde kunne bevirke, at det var fornuftigt at vente med en Opbygning af det danske Forsvar. Der siges intet tydeligt herom i Regeringens Programerklæring. Men fra andre Sider har man anbefalet, at vi indtog en afventende Holdning. Det er ganske klart, og det faar sin alvorlige Baggrund i de Forhold, jeg har prøvet paa at ride op, at vi fra dansk Side har den meget klare Opgave for vore Værn: at udøve Bevogtningstjeneste i vore Farvande og at udføre et Forsvar over for Krænkelser af danske Territorier.

Det er givet, at blot dette, at man dog saa klart kan definere vort Forsvars Opgaver paa samme Maade som tidligere, maa føre med sig, at vi maa være parate til at tage Udgifterne ved en energisk Udbygning af vore Værn inden for de Rammer, vi allerede har i vor gældende Hærorrdning, og saa maa vi, saa snart visse tekniske Enkeltheder er afklaret, gaa til Nyordningen af vort Forsvar. Det ligger ogsaa klart, at en Del af denne Forsvarsordning maa blive Oprettelsen af et Hjemmeværn. Der har fra forskellige Sider været talt om, at dette Hjemmeværn skulde være et frivilligt Hjemmeværn. Saadan som Forholdene ligger, er der ikke noget at indvende imod, at et frivilligt Hjemmeværn udbygges, og at det faar Støtte fra det offentliges Side. Men vi maa se frem til en Ordning, hvor